

KESKI-POHJANMAAN

Kamari

ORKESTERI

MELLERSTA
ÖSTERBOTTENS
KAMMARORKESTER



KOKKOLA
KARLEBY

400

Syyskauden avauskonsertti

Höstsäsongens öppningskonsert

- Kokkola 400 / Karleby 400

la / lö 5.9.2020 klo / kl. 19.00

Snellman-sali, Kokkola
Snellmanssalen, Karleby

Janne Nisonen, kapellimestari/dirigent
Jukka Harju, käyrätorvi/valthorn

**Konsertti striimataan suorana orkesterin youtube-
kanavan kautta. /
Konserten streamas direkt via orkesterns
youtube-kanal.**

**Yle taltioi konsertin /
Yle bandar in konserten**

**Tällä konsertilla, jonka ohjelmistovalintoja on innoit-
tanut Kokkolan musiikkielämä Anders Chydeniuk-
sen ajoista nykypäivään, Keski-Pohjanmaan Kama-
riorkesteri haluaa onnitella 400 vuotta täyttävää
kotikaupunkiaan.**

**Med denna konsert – där man i programplaneringen
tagit inspiration av Karleby's musikliv från Anders Chy-
denius' tid till nutid – vill Mellersta Österbottens Kam-
marorkester gratulera sin hemstad, 400-årsjubilerande
Karleby.**

Yhteistyössä / I samarbete med:



ERIK FORDELL (1917—1981)
Aftonstämning, op. 295 nro / nr 3

ERIK FORDELL
I folkton IV

SEBASTIAN HILLI (1990—)
Cinema
jousiorkesterille / för stråkorkester (2019-2020)
(tilausteoksen kantaesitys /
uruppförande av beställningsverk)

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756—1791)
Käyrätorvikonsertto nro 4 Es /
Valthornskonsert nr 4 Ess, KV 495
I Allegro maestoso
II Romanza: Andante
III Rondo: Allegro vivace

JOSEPH HAYDN (1732—1809)
Sinfonia nro 47 G /
Symfoni nr 47 G, Hob I:47
I Allegro
II Un poco adagio, cantabile
III Menuet al Riverso – Trio al Riverso – Menuet
IV Finale: Presto assai

Erik Fordell: Aftonstämning & I folkton

Erik Fordell, kokkolalainen säveltäjä, musiikinopettaja, muusikko, oli näkyvä hahmo kaupungin musiikkielämässä vuosikymmenten ajan. Fordellin sävellystuotanto on erittäin laaja. Se pitää sisällään 44 sinfoniaa, muita suurimuotoisia teoksia, yksinlauluja, kuoroteoksia, kamarimusiikkia ja pienimuotoisia soitinsävellyksiä. Fordellin teosluettelossa mainitaan yli 1500 sävellystä; on luultavaa, että hänen tuotantonsa oli todellisuudessa tätäkin suurempi. Fordellin musiikkia leimaa yhtäältä vahva ilmaisutarve, toisaalta ammattitaitoinen kirjoitustapa ja helposti tunnistettava tyyli. Kaikki nämä ominaisuudet mahdollistivat säveltäjän tavattoman tuotteliaisuuden.

Ensikosketuksen musiikkiin Fordell sai kotonaan; hänen isänsä soitti kanttori J.A. Lybäckin johtamassa soittokunnassa ja opetti poikansa lukemaan nuotteja. Fordell sai lapsuudessaan ilmaisia viulu- ja urkuharmonitunteja kansakoulunopettaja Herman Remelliltä, jonka perustama orkesteri oli tärkeässä asemassa kaupungin musiikkielämässä. Fordell sai myös pianotunteja Kaarlelan seurakunnan kanttorilta, Onni Sundbladilta. Sittemmin Fordell hyväksyttiin Helsingin kirkkomusiikkiopistoon, jossa hän opiskeli menestyksekkäästi vuosina 1936—38. Myöhemmin hän jatkoi opintojaan Sibelius-Akatemiassa 1944—46 ja yksityisesti Aarre Merikannon ja Leo Funtekin johdolla sekä teki opintomatkoja ulkomaille. Hänen sävellyksiään on esitetty, paitsi kotimaassa, myös useissa Euroopan maissa.

Erik Fordellin elämänvaiheet punoutuvat monin tavoin Kokkolan musiikkielämään 1920-luvulta alkaen. Hän toimi säveltäjätyönsä ohella mm. ravintolamuusikkona, musiikinopettajana, kapellimestarina ja musiikkiarvostelijana. Hänen soittimiaan olivat viulu, sello ja piano; Kokkolan Orkesterin ensimmäisessä konsertissa vuonna 1973 Fordell soitti mukana selloryhmässä.

I folkton ja Aftonstämning kuuluvat Erik Fordellin viimeisen elinvuoden sävellyksiin. Juha Kangas, joka oli läheisessä yhteydessä säveltäjään ja joka on perinpohjaisesti tutkinut hänen tuotantoaan, on kertonut, että I folkton on vuodelta 1950, mutta versio jousiorkesterille kesäkuulta 1981, eli suurin piirtein samoilta ajoilta kuin Fordellin säveltämän merkittävän musiikillisen testamentin Oratorium Profanum Ole Johanssonin tekstiin. Aftonstämning on myös aikaisemman teoksen sovitus ja tehty lokakuussa 1981, vain kaksi kuukautta ennen säveltäjän kuolemaa.

Erik Fordell: Aftonstämning & I folkton

Den Karlebybördige kompositören, musikläraren och musikern Erik Fordell var en framträdande gestalt inom stadens musikliv under flera decennier. Fordells produktion var väldigt omfattande. Han komponerade 44 symfonier, andra större verk, solosånger, körverk, kammarmusik och mindre kompositioner för diverse instrument. I Fordells verkförteckning nämns över 1500 kompositioner; det är troligt att hans produktion i verkligheten var ännu större. Fordells musik kännetecknas dels av ett starkt uttrycksbehov, dels av ett professionellt skrivsätt och en lättigenkännlig stil. Alla dessa egenskaper möjliggjorde kompositörens oerhörda produktivitet.

Sin första bekantskap med musiken fick Fordell i hemmet; hans far spelade i kantor J.A. Lybäcks hornorkester och han lärde sin son att läsa noter. Fordell fick under sin barndom gratis lektioner i violin- och orgelharmoniumspel av folkskolläraren Herman Remell, vars orkester innehade en viktig roll i stadens musikliv. Fordell tog även pianolektioner av Onni Sundblad, kantor i Karleby församling. Senare antogs Fordell till Helsingfors kyrkomusikinstitut, där han studerade med framgång åren 1936—38. Han fortsatte sina studier vid Sibelius-Akademien åren 1944—46 samt privat under ledning av Aarre Merikanto och Leo Funtek samt gjorde studieresor utomlands. Hans tonsättningar har framförts förutom i hemlandet i ett flertal länder i Europa.

Erik Fordells livsskeden vävs på många sätt samman med musiklivet i Karleby från 1920-talet och framåt. Han fungerade vid sidan av sitt kompositionsarbete bl.a. som resaurangmusiker, musiklärare, kapellmästare och musikrecensent. Hans instrument var violin, cello och piano; under Gamlakarleby Orkestrens första konsert år 1973 spelade Fordell i cellosektionen.

Aftonstämning och I folkton hör till Erik Fordells kompositioner från hans sista levnadsår. Enligt Juha Kangas, som hade nära kontakt med tonsättaren och ingående studerat hans produktion, är I folkton från år 1950, men versionen för stråkorkester från juni 1981, ungefär vid samma tid som Fordell skrev sitt märkliga musikaliska testamente Oratorium Profanum till Ole Jakobssons text. Aftonstämning är också ett arrangemang av ett tidigare verk och gjort i oktober 1981, bara två månader före tonsättarens död.

Sebastian Hilli: Cinema jousiorkesterille (2019-2020), tilausteoksen kantaesitys

Sebastian Hilli (s.1990, Helsinki) on valmistunut Sibelius-Akatemian sävellyslinjalta musiikin maisteriksi vuonna 2016, jossa hän opiskeli Veli-Matti Puumalan ja Lauri Kilpiön johdolla. Lisäksi hän on opiskellut vuoden Wienissä Michael Jarrellin oppilaana.

Valmistumisensa jälkeen Hilli on saavuttanut kansainvälistä tunnustusta voittamalla lukuisia arvostettuja sävellyskilpailuja. Hänen ensimmäinen orkesteriteoksensa Reachings voitti Toru Takemitsu -sävellyskilpailun Tokiossa, Japanissa vuonna 2015 sekä 64. Kansainvälisen säveltäjärostrumin alle 30-vuotiaiden sarjan Palermossa, Italiassa vuonna 2017. Vuonna 2018 Hilli voitti Gaudeamus Award -palkinnon Hollannin Utrechtissa. Vuonna 2019 Hilli valittiin Teosto-palkinnon voittajaksi orkesteriteoksellaan Snap Music.

Teoksissaan Hilli tarttuu tuoreesti erilaisiin aiheisiin ja tyyleihin, ammentaen muun muassa ihmisen psykologiasta, tunnetiloista ja kokemuksista, luonnonilmiöistä, fyysikasta, runoudesta sekä muista taiteenlajeista ja musiikkityyleistä. Hänen teoksissaan on ollut viittauksia aina barokista popmusiikkiin, romantiikasta free jazziin ja discosta renessanssiin.

Hillin teoksia ovat esittäneet ja tilanneet mm. Radion sinfoniaorkesteri, Helsingin kaupunginorkesteri, Suomalainen kamariorkesteri, Tokion Filharmoninen Orkesteri, Asko|Schönberg, Quatuor Bozzini, Slagwerk Den Haag, New European Ensemble, Insomnio Ensemble, ensemble recherche, Norrbotten NEO, Uusinta Ensemble, Kamus Quartet sekä johtaneet muun muassa Hannu Lintu, Jukka-Pekka Saraste, Leif Segerstam, André de Ridder ja Bas Wiegers.

Parhailtaan Hilli toimii freelance-säveltäjänä ja saa kolmi-vuotista apurahaa Svenska kulturfondenilta.

Säveltäjä kertoo tänä iltana kantaesityksenä saavasta teoksesta seuraavaa:

”Teos on saanut inspiraationsa elokuvista, elokuva-musiikista ja jousisoitinten keskeisestä roolista elokuvan historiassa. Halusin tutkia ajatusta elokuvallisesta tarinankerronnasta musiikin kautta sekä keskittyä jousiorkesterin emotionaaliseen ilmaisuun. Jousisoittimet kykenevät herättämään mielikuvia vivahteikkaasti - ne voivat olla lämpimiä, intohimoisia, raivoisia, lyyrisiä, iloisia, karkeita, suloi-

sia, katkeransuloisia, eppisiä, euforisia, romanttisia, salaperäisiä. Cinema:ssa pyrin hyödyntämään ja korostamaan tätä jousien tarjoamaa suurta tunteiden kompleksisuutta.

Leikittelin karaktereiden, eleiden, tekstuureiden sekä harmonioiden kanssa, joita usein liitetään elokuvamusiikkiin, yhdistäen ne omaan musiikilliseen kieleeni. Lisäksi lähestyin teoksen dramaturgiaa kuin se olisi juoni elokuvasta, eri kohtaukset seuraavat toisiaan vieden samalla kuvitteellista tarinaa eteenpäin. Teos seuraa löyhästi elokuville tyypillistä kolminäytöksistä rakennetta sisältäen elementtejä, kuten johdanto, nouseva toiminta, juonenkäänteet, huipentuma ja loppuratkaisu. Teos päättyy erilliseen epilogiin, jättäen oven auki.”

Sebastian Hilli: Cinema för stråkorkester (2019-2020), uruppförande av beställningsverk

Sebastian Hilli (f.1990, Helsingfors) har utexaminerats som magister i musik från Sibelius-Akademins kompositionslinje år 2016, där han studerade under ledning av Veli-Matti Puumala och Lauri Kilpiö. Han har utfört fortsatta studer under ett år i Wien för Michael Jarrell.

Efter studierna har Hilli nått internationell framgång i ett flertal internationella kompositionstävlingar. Hans första orkesterverk Reachings segrade i Toru Takemitsu -kompositionstävlingen i Tokyo, Japan år 2015 samt i 64:e International Rostrum of Composers' serie för under 30-åringar i Palermo, Italien år 2017. År 2018 belönades Hilli med Gaudemus Award -priset i Utrecht, Holland. År 2019 valdes Hilli till mottagare av Teosto-priset för sitt orkesterverk Snap Music.

I sina verk tar Hilli på ett fräscht sätt itu med diverse ämnen och stilar, där han hämtar inspiration ur bl.a. människans psykologi, känslotillstånd och erfarenheter, naturfenomen, fysik, poesi och andra konstarter och musikstilar. Hans verk har innehållit referenser från barock till popmusik, från romantik till free jazz och från disco till renässans.

Hillis verk har framförts och beställts av bl.a. Radions Symfoniorkester, Helsingfors stadsorkester, Finska Kammarorkestern, Tokyos filharmoniska orkester. Asko | Schönberg, Quatuor Bozzini, Slagwerk Den Haag, New European Ensemble, Insomnio Ensemble, ensemble recherche, Norrbotten NEO, Uusinta Ensemble, Kamus Quartet och

har dirigerats av bl.a. Hannu Lintu, Jukka-Pekka Saraste, Leif Segerstam, André de Ridder och Bas Wiegers.

Som bäst fungerar Hilli som frilansande kompositör och har erhållit ett treårigt arbetsstipendium från Svenska kulturfonden.

Kompositören berättar följande om kvällens uruppförande: ” Verket har inspirerats av filmer, filmmusik och stråkinstrumentens centrala roll i filmens historia. Jag ville undersöka närmare tanken om ett filmiskt historieberättande genom musiken samt fokusera på stråkorkesterns emotionella uttryck. Stråkinstrument har möjligheten att väcka sinnebilder till liv på ett nyansrikt sätt – de kan vara varma, passionerade, vredesfulla, lyriska, glada, sträva, söta, bitterljuva, episka, euforiska, romantiska, hemlighetsfulla. I Cinema strävar jag till att utnyttja och betona detta i känslornas stora komplexitet, som stråkarna erbjuder.

Jag lekte med karaktärer, miner, texturer och harmonier vilka ofta förknippas med filmmusik, och kombinerade dessa med mitt eget musikaliska språk. Dessutom närmade jag mig verkets dramaturgi som om det vore en film-intrig, olika tagningar följer varandra och för samtidigt den imaginära handlingen framåt. Verket följer löst den tredelade uppbyggnad med element som inledning, stigande handling, intrig, klimax och lösning. Verket avslutas i en separat epilög, med dörrarna öppna.”

Sebastian Hilli

Wolfgang Amadeus Mozart: Käyrätorvikonsertto nro 4 Es-duuri, KV 495

Vuosina 1769—77 Mozart toimi arkkipiispan hoviorkesterin konserttimestarina Salzburgissa. Hän ei lainkaan viihtynyt Salzburgissa, vaan kaipasi Mannheimiin, missä orkesterimusiikki siihen aikaan vietti riemuvoittojaan. Isälleen hän kirjoitti: ”Eräs pääsyy miksi vihaan Salzburgia: karkeat, matalamieliset ja hutiluismaiset hovimuusikot.”

Tapahtui niin, että eräs näistä muusikoista, käyrätorvensoittaja Ignaz Leutgeb, Leopold Mozartin taloudellisella tuella muutti erääseen Wienin esikaupunkiin. Kun Mozart tuli Wieniin, hän tapasi tämän kunnan, mutta enemmän tai vähemmän sivistymättömän puhaltajan kurjissa olosuhteissa. Mozart halusi olla avulias ja sävelsi hänelle käyrä-

torvikvinteton ja neljä käyrätorvikonserttoa. Hän ei kuitenkaan malttanut olla pilaillemaatta omalaatuisen kumppanin kustannuksella. Esimerkiksi toisen käyrätorvikonsertton kansilehdellä lukee: "Wolfgang Amadé Mozart on armahantanut Leutgebia (!), aasia, pässinpäätä ja narria Wienissä toukokuun 27 p:nä 1783". Hän saattoi myös ilmaista hilitöntä leikkimielteään viittaamalla hauskein sanakääntein nuottimerkkien lomassa kiusattuun käyrätorvensoittajaan. Leutgeb nieli Mozartin ironian vain saadakseen häneltä käyrätorvikonsertot.

Mozart sai valmiiksi neljännen käyrätorvikonserttonsa heinäkuun 25. päivänä 1786 (kaksi päivää myöhemmin valmistui käyrätorviduo). Vuosi kuuluu Mozartin luovan toiminnan antoisimpiin. Esim. keväällä hän oli kirjoittanut mestarillisen oopperan Figaron häät, elokuussa syntyi "Kegelstatt-trio" ja joulukuussa hän sävelsi ns. Prahalaisen sinfonian KV 504.

Mozartin käyrätorvikonsertot eivät ole yhtä laajamuotoisia kuin pianokonsertot, mutta ne ovat vaihtelevia ja upeasti soivia. Ne on kirjoitettu suurella ymmärtämyksellä soittimen luonnetta kohtaan ja kuuluvat näin ollen kaikkien käyrätorvensoittajien vakio-ohjelmistoon.

Wolfgang Amadeus Mozart: Valthornskonsert nr 4 Ess-dur, KV 495

Åren 1769—77 fungerade Mozart som konsertmästare i ärkebiskopens hovorkester i Salzburg och längtade till Mannheim, där orkestermusiken vid den tiden firade sina största triumfer. "En av huvudorsakerna till att jag hatar Salzburg; de grova, lumpna och slarviga hovmusikerna", skrev Mozart till sin far.

Det kom sig att en av dessa musiker, hornisten Ignaz Leutgeb, med Leopold Mozarts ekonomiska stöd flyttade till en förstad till Wien. Då Mozart kom till Wien träffade han denne duktige, men mer eller mindre obildade blåsare i eländiga förhållanden. Mozart ville vara behjälplig och komponera för honom en hornkvintett och fyra hornkonserter. Men han kunde inte heller låta bli att göra sig lustig över den originelle kumpanen. Exempelvis på titelbladet till den andra hornkonsertern står det: "Wolfgang Amadé Mozart har förbarmat sig över Leutgeb (!), åsnan, nötet och narren i Wien den 27 maj 1783." Han kunde

också ge uttryck för sitt hejdlösa skämtlygne genom att emellan nottecknen i lustiga ordvändningar hänvisa till den plågade hornisten. Leutgeb fördrog tigande Mozarts ironi bara för att få av honom hornkonserterna.

Mozart fullbordade sin fjärde hornkonsert den 25 juli 1786 (två dagar senare blev en hornduo färdig). Året hör till de mest givande i Mozarts skapande. På våren hade han t.ex. skrivit den mästerliga operan Figaros bröllop, i augusti tillkom "Kegelstatt-trion" och i december komponerade han den sk. Pragsymfonin KV 504.

Mozarts hornkonserter är inte lika stort upplagda som pianokonserterna, men de är omväxlingsrika och präktigt klingande. De är skrivna med stor förståelse för instrumentets väsen och hör därigenom till alla hornisters standardrepertoar.

Pehr Henrik Nordgren

Joseph Haydn: Sinfonia nro 47 G-duuri, Hob I:47

Joseph Haydn teki pitkän uran unkarilaissyntyisen Esterházyn ruhtinassuvun hovimuusikkona, ensin vuodesta 1761 lähtien apulaiskapellimestarina ja sitten vuosina 1766—90 varsinaisena kapellimestarina. Suvun palatseissa Eisenstadtissa ja "unkarilaiseksi Versaillesiksi" kutsutussa Esterházassa hänellä oli käytössään oma laadukas orkesteri, mutta varjopuolena oli se, että hän joutui olemaan erossa musiikkimaailman ytimestä, hänen tapauksessaan ennen muuta Wienistä. "Minut leikattiin irti maailmasta. Lähelläni ei ollut ketään, joka olisi saanut minut epäilemään itseäni, joten minusta tuli väistämättä omaperäinen", Haydn kiteytti tilanteensa.

Varsinkin Esterházyjen kauden alkuaikoina sinfoniat muodostivat keskeisen alueen Haydnin työssä, ja aina 1770-luvun puoliväliin saakka niitä syntyi monen teoksen vuosivauhdilla. Sen jälkeen sinfonioiden määrä väheni, kun Esterházyn ruhtinaan mielenkiinto kääntyi oopperaan. Sinfonia nro 47 G-duuri on yksi kolmesta vuonna 1772 valmistuneesta sinfoniasta. Esterházyn hoviorkesterin koostumus on määritellyt soittajistoksi kaksi oboeta, fagotin, kaksi käyrätorvea ja jouset, näiden vuosien yleisimmän kokoonpanon Haydnin sinfoniaissa.

G-duuri-sinfonian neliosainen muoto oli 1770-luvun

alussa jo vakiintunut Haydnin sinfonioiden normiksi. Ensiosa alkaa hänelle harvinaisen marssimaisen rytmii-kan tahdittamana, kun taas toista teemaa elävöittävät viulujen soljuvat triolirytmit. Avauksen seremoniallinen sävy väistyy kehittelevässä taitteessa, joka saa jännitteisen ja mollisävelläjien tummentaman luonteen. Kun tullaan avusteeman kertaukseen ja musiikin pitäisi palata pääsävellajiin G-duuriin, Haydn kertaakin teeman g-mollissa, ja vapauttava kotiinpalun tuntu koittaa vasta trioliteeman paluun myötä. Hidas osa on muunnelmasarja pääosin kaksiäänisenä kontrapunktina esiteltävästä teemasta, joka on muotoiltu niin, että sen jälkiosassa äänet vaihtavat paikkaa eli ylä-ääni siirtyy alas ja alääni ylös.

Menuetti on ollut perusteena teoksesta joskus käy-tylle lisänimelle "Palindromidi". Siinä äärijakson 10-tah-tinen pääaihe kuullaan ensin kahdesti sellaisenaan, sit-ten kahdesti takaperoisesti eli lopusta alkuun soitettuna, mikä tuottaa takaperoisessa osuudessa yllättäviä, ikään kuin väärin kohtiin sijoittuvia forte-aksentteja. Ja saman-laisen lopusta alkuun kääntyvän kertauksen Haydn tekee myös menuetin keskellä olevassa trio-jaksossa. Finaa-lina on eloisa ja energinen Presto assai -osa, jossa on sekä höyhänenkevyttä rientoa että särmikkäitä ja jyrkkiä-kin käänteitä.

Joseph Haydn: Symfoni nr 47 G-dur, Hob I:47

Joseph Haydn gjorde en lång karriär som hovmusiker vid den ungerskfödde furstesläkten Esterházy's hov, till en början som assisterande kapellmästare från år 1761 och åren 1766—90 som ordinarie kapellmästare. Vid släktens flera palats i Eistenstadt och i det "ungerska Versailles", Esterháza, hade han en egen orkester av god kvalitet i sin användning. Nackdelen med detta var att Haydn hölls ifrån musikkvärldens centra, i hans fall framförallt Wien. "Jag lösgjordes från världen. Det fanns ingen i min närhet som skulle ha fått mig att tvivla på mig själv, därmed blev jag oundvikligt egendomlig", sammanfattade Haydn situationen.

Symfonierna kom att bli en central del av Haydn's arbete, framförallt under början av eran vid Esterházy's. Ända fram till 1770-talet föddes det många symfonier per år. Därefter kom symfoniernas mängd att minska, då fur-

sten Esterhazys intresse vändes mot operan. Symfoni nr 47 G-dur är en av tre symfonier som färdigställdes under år 1772. Sammansättningen av Esterházy's hovorkester har fastställt två oboer, fagott, två valthorn och stråkar till sammansättningen, som är den mest vanliga för Haydn's symfonier under dessa år.

G-dur-symfonins fyrsatsiga form hade i början av 1770-talet redan standardiserats som norm för Haydn's symfonier. Den första satsen börjar i en för honom sällsynt marschlik rytmik, då igen det andra temat liviggörs av violinernas lätt flytande triolrytmer. Inledningens ceremoniella stämning ger vika i det utvecklande avsnittet, som får en spänd och av molltonart fördunlad karaktär. Vid öppningstemats repris borde musiken återgå till huvudtonartens G-dur, men Haydn repriserar temat i g-moll, och den frigörande känslan av hemvändande återfinns först då trioltemat återvänder. Den långsamma satsen är en variationsserie på ett tema i huvudsak tvåstämmig kontrapunkt, vilken är formad så att tonerna i den senare halvan byter plats, det vill säga den övre tonen flyttas ner och den nedre tonen upp.

Menuetten har varit orsaken till att verket ibland gått under tilläggsnamnet "Palindromid". Där hörs det yttre avsnittets 10 takt långa huvudtema först två gånger, sedan två gånger baklänges, det vill säga från slutet till början spelat, som gör att det i baklängesavsnittet återfinns överraskande, liksom på fel ställen placerade forte-accenter. Haydn gör en likadan reprisering, som han vänder från slutet till början, även i trio-avsnittet i mitten av menuetten. Finalen är en livfull och energisk Presto assai-sats, som innehåller såväl fjäderlätt framfart som kantiga och tvära vändningar.

Kimmo Korhonen

Janne Nisonen on yksi Suomen monipuolisimmista muusikoista. Hänen uransa on kulkenut viulunsoitonopiskelijasta kamarimuusikoksi ja konserttimestarista kapellimestariksi. Nisonen on suvereeni tulkki minkä tahansa aikakauden musiikille, barokista tämän päivän teoksiin. Tiettyä verevyyttä ja rouheutta esityksiin tuovat hänen kaustislaiset sukujuurensa: pelimanneja on ollut suvussa jo monessa polvessa.

Janne Nisonen on johtanut muun muassa Radion Sin-

foniaorkesteria, Helsingin Kaupunginorkesteria, Tapiola Sinfoniettaa, Tampere Filharmoniaa, Turun filharmonista orkesteria, Avanti!:a, Tallinnan Kamariorkesteria ja Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteria. Vuosina 2016-2018 Nisonen toimi Pori Sinfoniettan ylikapellimestarina.

Erityisen tärkeitä orkestereita Janne Nisoselle ovat olleet Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri, jonka konsertteja hänet istutettiin kuuntelemaan heti kun vaipoista oli päästy, sekä Tapiola Sinfonietta, jonka I konserttimestarina hän on toiminut vuodesta 2007 saakka.

Tärkeitä musiikillisia mentoreita Janne Nisoselle ovat olleet viulisti Endre Wolf, pianisti Timo Koskinen ja kamarimusiikin professori Mats Zetterqvist. Hannu Lintu on johdatellut orkesterin johdon saloihin.

Janne Nisosen instrumentti on helsinkiläisen viulunrakentaja Elina Kaljusen vuonna 2018 valmistama viulu.

Janne Nisonen är en av Finlands mest mångsidiga musiker. Hans karriär har gått från violinlärare till kamarmusiker och från konsertmästare till dirigent. Nisonen är en suverän tolkare av alla epokers musik, från barock till nutida verk. En viss vitalitet och ett visst mod tillförs av hans Kaustbyrötter: spelmän finns representerade flera generationer bakåt i släkten.

Janne Nisonen har dirigerat bl.a. Radions Symfoniorkester, Helsingfors stadsorkester, Tapiola Sinfonietta, Tampere Filharmonia, Åbo filharmoniska orkester, Avanti!, Tallins kammarorkester och Mellersta Österbottens Kammarorkester. Åren 2016—2018 fungerade Nisonen som Pori Sinfoniettas chefsdirigent.

Särskilt viktiga orkestrar för Janne Nisonen har varit Mellersta Österbottens Kammarorkester, vars konserter han besökt från tidiga barndomsår, samt Tapiola Sinfonietta, där han fungerat som I konsertmästare sedan år 2007.

Viktiga musikaliska mentorer för Janne Nisonen har varit violinisten Endre Wolf, pianisten Timo Koskinen och professorn i kamarmusik Mats Zetterqvist. Hannu Lintu har invigt Nisonen i orkesterdirigeringens hemligheter.

Janne Nisonens instrument är en violin byggd av den Helsingforsbaserade violinbyggaren Elina Kaljunen år 2018.

Jukka Harjun tie käyrätorvensoittajaksi on ollut poikkeuksellinen. 9-vuotias kokkolalaispoika hädin tuskin tiesi,

mikä käyrätorvi on, kun opinnot alkoivat Samuli Konttorin ja Sakari Lambergin johdolla. Jo pari vuotta myöhemmin hän soitti Suomen edustajana Euroopan yleisradioliiton EBU:n Nuorten solistien konsertissa Dublinissa. Opinnot jatkuivat Sibelius-Akatemian nuoriso-osastolla Kalervo Kulmalan johdolla ja ovet avautuivat myös kansainvälisiin nuoriso-orkestereihin. 19-vuotiaana soitto hiljeni vuosiksi hankalan tinnituksen tähden. Tänä aikana Jukka opiskeli mm. teknillistä fysiikkaa sekä ehti valmistua elokuvaohjaajaksi. Paluu musiikin pariin kävi Tampereen ja Helsingin kaupunginorkestereiden kautta. Viimeiset 12 vuotta hän on soittanut Radion sinfoniaorkesterin soolokäyrätorven paikalla.

Menestymiset kansainvälisissä kilpailuissa avasivat tien suomalaisorkestereiden solistiksi. Jukka on esittänytkin instrumenttinsa keskeisimmän repertuaarin sekä hänelle sävellettyjä teoksia (esim. Kirmo Lintisen Concertinon, Osmo Tapio Räihälän Käyrätorvikonserton sekä Aulis Sallisen Viisi naismuotokuvaa mezzosopraanolle, käyrätorvelle ja orkesterille).

Harju myös säveltää ja sovittaa itse sekä opettaa Sibelius-Akatemiassa. Mestarikursseja ja konsertteja hän on pitänyt ympäri maailmaa. Julkaisuja on kertynyt yhteensä toistakymmentä nuottikustanteina, levyinä sekä oppikirjana.

Jukka Harjus väg till valthornist har varit exceptionell. Den unge Karlebypojken visste som 9-åring knappt vad ett valthorn var, då han inledde sina studier under ledning av Samuli Konttori och Sakari Lamberg. Redan två år senare representerade han Finland under EBU:s unga solisters konsert i Dublin. Studierna fortsatte vid Sibelius-Akademins ungdomsavdelning under ledning av Kalervo Kulmala och nu stod även dörarna till internationella ungdomsorkestrar öppna. Som 19-åring tog Harju paus i musicerandet på grund av svår tinnitus. Under denna tid studerade Harju bl.a. teknisk fysik samt hann utbilda sig till filmregissör. Han återvände till att arbeta med musik genom Tammerfors och Helsingfors stadsorkestrar. De senaste 12 åren har han fungerat som solovalthornist i Radions symfoniorkester.

Framgångarna i internationella tävlingar öppnade upp för en solistisk karriär inom finländska orkestrar. Jukka har framfört sitt instruments mest centrala repertoar och har

blivit tillägnad nyskrivna verk (t.ex. Kirmo Lintinens Concertino, Osmo Tapio Räihäläs Valthornskonsert samt Aulis Sallinenens Fem kvinnoporträtt för mezzosopran, valthorn och orkester).

Harju även komponerar och arrangerar musik samt undervisar vid Sibelius-Akademien. Han har gett ut publikationer i form både av noter, skivor och en lärobok.

Vuonna 1972 perustettu **Keski-Pohjanmaan Kamari-orkesteri** (KPKO) kuuluu kansainvälisesti tunnetuimpiin suomalaisorkestereihin. Perustajansa, kapellimestari Juha Kankaan johdolla orkesteri loi kunnianhimoisen profiilin, jonka tavaramerkkejä ovat herkästi reagoiva, dynaaminen yhteisointi ja laaja ohjelmisto barokista tähän päivään. Juha Kangas toimi orkesterin taiteellisena johtajana vuoden 2008 loppuun saakka ja on nykyisin sen kunniakapellimestari.

Monikymmenvuotinen yhteistyö säveltäjä Pehr Henrik Nordgrenin (1944–2008) kanssa on yksi esimerkki yhteistyökumppanuuksista, joille KPKO:n menestys on rakentunut. Orkesterin aktiivinen rooli oman aikansa musiikin tekijänä on tuottanut yli 170 kantaesitystä, joista monet ovat orkesterin tilauksia. Kotimaisten säveltäjien lisäksi tiiviitä yhteyksiä on luotu Pohjoismaiden ja Baltian säveltäjiin. Laajaa kansainvälistä arvostusta nauttivalle orkesterille on myönnetty muun muassa Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinto vuonna 1993.

Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri on tehnyt lähes 70 äänitettä, jotka ovat herättäneet kansainvälistä huomiota ja levittäneet orkesterin mainetta maailmalla. Kotipaikkansa Kokkolan lisäksi KPKO vieraillee säännöllisesti kotimaassa ja ulkomailla. Kesällä 2019 orkesteri teki uusintavierailun maineikkaille Mozart-festivaaleille Saksan Würzburgissa. Euroopan lisäksi orkesteri on konsertoinut Japanissa ja New Yorkissa.

Sakari Oramon kauden (2013–2019) päätyttyä Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin taiteelliseksi johtajaksi kutsuttiin ruotsalainen viulutaiteilija Malin Broman. Solistina, kamarimuusikkona ja musiikin johtajana ansioitunut Broman aloitti kautensa syksyllä 2019.

Mellersta Österbottens Kammarorkester (MÖK), grundad år 1972, hör till våra internationellt mest kända finländ-

ska orkestrar. Under ledning av dess grundare, kapellmästare Juha Kangas, skapade orkestern sig en ambitiös profil med en reaktionssnabb, dynamisk samklang och en bred repertoar från barock till nutida musik som varumärken. Juha Kangas fungerade som orkesterns konstnärliga ledare t.o.m. år 2008 och är nuförtiden orkesterns hederskapellmästare.

Samarbetet med tonsättaren Pehr Henrik Nordgren (1944–2008) spände över flera decennier och är ett gott exempel på de samarbeten på vilken MÖK:s framgång grundar sig. Orkesterns aktiva roll inom nutida musik har resulterat i över 170 uruppföranden, varav många är egna beställningsverk. MÖK har skapat nära kontakter med såväl inhemska som med baltiska och nordiska tonsättare. Orkestern är ansedd även internationellt, och har belönats med bl.a. Nordiska rådets musikpris år 1993.

Mellersta Österbottens Kammarorkester har gjort närmare 70 skivinspelningar, som bidragit till orkesterns internationella status. MÖK konserterar förutom i hemstaden Karleby även regelbundet runtom i Finland och utomlands. Sommaren 2019 uppträdde orkestern igen på den berömda Mozart-festivalen i Würzburg, Tyskland. Utöver Europa har orkestern även turnerat i Japan och i New York.

Efter att Sakari Oramos konstnärliga ledarskap kommit till ända (2013–2019) bjöd Mellersta Österbottens Kammarorkester in den svenska violinisten Malin Broman till konstnärlig ledare. Broman, meriterad som solist, kammarmusiker och musikledare, inledde sin säsong hösten 2019.

Muusikot / Musiker

I Viulu / I Violin

Reetta Kataja
Reijo Tunkkari
Matti Vanhamäki
Kati Niemelä
Andrei Sytchak

II Viulu / II Violin

Teija Pääkkönen
Annica Brännkärr
Saana Parviainen
Maria Pulakka
Merja Pyrhönen

Alttoviulu / Altviolin

Hanna Pakkala
Ari Hanhikoski
Inkeri Halmio-Hanhikoski
Anna-Leena Kangas

Sello / Cello

Lauri Pulakka
Janne Virkkala
Ulla Lampela

Kontrabasso / Kontrabas

Oskari Hannula
Julius Pyrhönen

Oboe

Maria Seppä
Aila Hettula

Fagotti / Fagott

Visa Jämsä

Käyrätorvi / Valthorn

Ismo Ponkala
Henriikka Teerikangas

Konserttikävijän toimintaohje covid-19-pandemian aikana

1. Ethän tule sairaana konserttiin – ostetun lipun saat vaihdettua, jos satut sairastumaan.
2. Desinfioidaan kätesi konserttisalille tullessasi.
3. Narikka toimii itsepalveluna – jätäthän takit väljästi niin, että ne eivät kosketa muita takkeja. Takin voi myös ottaa saliin.
4. Jos haluat käyttää maskia, sellaisen voi ostaa lipunmyyntitiskiltä.
5. Saliin voi siirtyä suoraan narikasta – salin ovelta voit kysyä henkilökunnalta apua oman paikkasi löytämisessä.
6. Huomioithan, että useimmissa konserteissa salin valkokankaalla alkaa konsertti-intro klo 18.30 ja toivottavaa on, että salissa liikutaan paikoille mahdollisimman huomaamattomasti.
7. Konsertti kestää tunnin: väliaikaa ei ole.
8. Konsertin jälkeen salista poistutaan turvavälit pitäen ohjatusti, salin takaosasta alkaen. Vältäthän tungosta narikassa ja odotathan omaa vuoroa, ethän jää lämpimään konsertin jälkeen ”hengaillemaan”.
9. Pidäthän turvavälit (1-2 m) kaikissa tilanteissa.
- 10. Nauti (turvallisesta) konserttielämyksestä!**

Konsertpraxis under covid-19 -pandemin

1. Gå inte på konsert ifall du är sjuk – du kan byta din konsertbiljett ifall du insjuknar.
2. Desinficera dina händer då du kommer till konsertsalen.
3. Självbetjäning råder i garderoben – lämna dina ytterkläder så att de inte rör vid andras.
4. Ifall du vill använda ansiktsmask kan du köpa en vid biljettförsäljningen.
5. Från garderoben kan du förflytta dig direkt till konsertsalen – för att hitta din plats kan du fråga hjälp av personalen vid dörren.
6. Under de flesta konserter visas konsert-introt kl. 18.30 på filmduken i konsertsalen. Det är önskvärt att man förflyttar sig till sin plats så ljudlöst som möjligt.
7. Konsertens längd är ca 1 h. Ingen paus hålls.
8. Efter konserten förflyttar man sig enligt anvisningarna och med säkerhetsavstånden beaktade med start från salens bakre del. Undvik trängsel i garderoben och vänta på din egen tur. Stanna heller inte kvar i konsertsalens foajé i onödan.
9. Håll säkerhetsavståndet på 1-2 m i alla situationer.
- 10. Njut av en trygg konsertupplevelse!**



**KOKKOLAN KAUPUNKI
KARLEBY STAD**

SKPO

 **TYÖPLUS**



OP Keski-Pohjanmaa
Mellersta Österbotten

WIN BOLIDEN



KESKIPOHJANMAA